

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218203353
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6218203353.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloleté deti M.: C., L.. XX. XX. XXXX S. T., L.. XX. XX. XXXX, obaja zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky S. M.Á., L.. XX. XX. XXXX, trvale bytom Š. XXX/X, E. T., t. č. v Ú. L. - Q. S. M. O. M., L.. XX. XX. XXXX, P. J. C. X, E. T., P. Č.. E. Ú. T. - Š.S., o náhradnú starostlivosť o maloletých, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými C. M., L.. XX. XX. XXXX S. T. M.Y., L.. XX. XX. XXXX v Centre pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín.

II. Matka maloletých j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého C. M., L.. XX. XX. XXXX a maloletého T. M., L.. XX. XX. XXXX výživným na každého vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín, počnúc dňom 12. 12. 2018.

III. Otec maloletých j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého C. M., L.. XX. XX. XXXX a maloletého T. M., L.. XX. XX. XXXX výživným na každého vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín, počnúc dňom 12. 12. 2018.

IV. Súd p o v o ľ u j e otcovi a matke maloletých zročné výživné za obdobie od 12. 12. 2018 do 29. 07. 2019 na maloletého C. M., L.. XX. XX. XXXX, každý po 215,39 Eur a na maloletého T. M., L.. XX. XX. XXXX, každý po 215,39 Eur splácať v mesačných splátkach na každého maloletého po 10 Eur mesačne na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín, vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane tento rozsudok právoplatný s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok zročného výživného sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

V. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/2/2018-19 z 11. 12. 2018 ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozhodnutia.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením č. k. 14P/3/2018-11 zo dňa 07. 01. 2019 začal súd konanie o náhradnej starostlivosti o maloletých, nakoľko uznesením č. k. 14P/2/2018-19 zo dňa 11. 12. 2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola matke maloletých uložená povinnosť odovzdať maloletých do dočasnej starostlivosti detského domova Na Dolinách 27, Trenčín - Zlatovce z dôvodu, že im nebola

schopná zabezpečiť základné životné podmienky a riadnu osobnú starostlivosť. Osobnú starostlivosť o maloletých nebol schopný zabezpečiť ani otec, ktorý sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

2. Matka maloletých do zápisnice spísanej v ÚVTOS Nitra - Chrenová uviedla, že súhlasí so zverením maloletých do náhradnej starostlivosti, avšak nevie uviesť žiadnu blízku osobu z rodinného prostredia, ktorá by bola schopná zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých. Uviedla, že jej matka má už zverenú jej maloletú dcéru D. M., L.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak viac detí by už nezvládla. Matka súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti v detskom mestečku Na Dolinách 27, Trenčín - Zlatovce.

3. Otec maloletých do zápisnice spísanej v ÚVTOS Košice - Šaca uviedol, že je vo výkone trestu od 23. 06. 2016 a teda nemôže byť biologickým otcom maloletých. Ďalej uviedol, že mu je jedno, kde budú deti umiestnené a že nevie, kto by mohol deťom zabezpečiť náhradnú starostlivosť.

4. Opatrovník navrhol zveriť deti do ústavnej starostlivosti do Centra pre deti a rodiny Trenčín - Zlatovce, kde sa deti v súčasnosti nachádzajú na základe nariadeného neodkladného opatrenia, pričom sú v rámci tohto zariadenia umiestnení v profesionálnych rodinách. Opatrovník prešetril aj pomery u matky S. N., ktorá uviedla, že nemá záujem o náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých. Opatrovník taktiež uviedol, že maloletí už boli zaradení do zoznamu ohľadom ich možnej pestúnskej starostlivosti, ktorá prichádza do úvahy v budúcnosti v prípade záujmu pestúnov.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s lustráciami v ZVJS, správou opatrovníka z prešetrovania pomerov, zápisnicami z výsluchu otca a matky a uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/2/2018-19, pričom zistil nasledovné skutkový stav:

6. Uznesením č. k. 14P/2/2018-19 zo dňa 11. 12. 2018, vykonateľným dňa 11. 12. 2018, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke maloletých odovzdať maloletých do dočasnej starostlivosti Detského mestečka, Na Dolinách 27, Trenčín - Zlatovce (v súčasnosti Centrum pre deti a rodiny Zlatovce). V odôvodnení súd uviedol, že matka nie je schopná maloletým zabezpečiť základné životné podmienky ako prístrešie, teplo a riadnu starostlivosť, nakoľko v čase vydávania neodkladného opatrenia žila u svojej matky v 2-izbovom byte, ktorý obývalo 13 ľudí, čo predstavovalo značne stiesnené podmienky. Podľa predloženej správy opatrovníka, matka maloletého Maroša bila a taktiež podľa tvrdenia jej matky S. N. sa k maloletým správala nevhodne, mala na ich správanie agresívne reakcie a neprimerane ich trestala. Osobnú starostlivosť o deti nebol schopný zabezpečiť ani otec maloletých, ktorý sa na základe rozsudku vydaného v trestnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 3T/6/2015 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody.

7. Z aktuálnej lustrácii ZVJS vyplýva, že na základe rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 3T/6/2015 sa matka nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Nitra - Chrenová od 04. 02. 2019 do 04. 02. 2027 a otec vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Košice - Šaca od 23. 06. 2016 do 23. 06. 2023.

8. Súd vec právne posúdil podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého môže súd zveriť maloleté dieťa do náhradnej starostlivosti, ktorá predstavuje viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zákon v ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine, rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti, a to náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť a ústavnú starostlivosť. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Zákona o rodine, má náhradná osobná a pestúnska starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou, pričom pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd vždy povinný skúmať, či maloleté deti nemožno zveriť do niektorej z uvedených foriem náhradnej starostlivosti. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, môže súd nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo narušená, dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

9. V predmetnej veci je splnená všeobecná podmienka na nariadenie náhradnej starostlivosti o maloletých ustanovená v § 44 ods. 1 Zákona o rodine a to, že rodičia osobnú starostlivosť o maloletých nemôžu zabezpečiť, nakoľko sa v súčasnej dobe obaja nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody. Zo

systematického zaradenia jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti, ako aj z diferenciácie podmienok, ktoré zákon ukladá pre jednotlivé formy náhradnej starostlivosti možno vyvodiť ich prioritu, pričom zákon vždy preferuje náhradnú osobnú starostlivosť alebo pestúnsku starostlivosť pred ústavnou starostlivosťou. Preto súd v prvom rade skúmal, či je možné maloletých zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

10. Náhradná osobná starostlivosť je vykonávaná fyzickou osobou, najmä príbuzným maloletého. Za účelom zisťovania možného okruhu týchto osôb súd dopytoval účastníkov, pričom matka uviedla len jedinú osobu, a to svoju matku S. N.. Otec neuviedol žiadnu osobu. V rámci prešetrenia pomerov opatrovník zistil, že S. N. nie je ochotná náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečiť. Žiadne iné osoby, ktoré by boli schopné náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečiť, z vykonaného dokazovania nevyplynuli. Pokiaľ ide o pestúnsku starostlivosť, maloletí boli zatiaľ len zaradení do zoznamu ohľadom tejto formy náhradnej starostlivosti, avšak v súčasnosti nie sú k dispozícii žiadni pestúni, ktorí by mohli pestúnsku starostlivosť vykonávať. Preto súd konštatuje, že maloletých nie je v súčasnej dobe možné zveriť do náhradnej osobnej alebo do pestúnskej starostlivosti.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd zveril maloletých do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín, v ktorého osobnej starostlivosti sa na základe vydaného neodkladného opatrenia v súčasnosti nachádzajú, nakoľko z dôvodu, že matka a otec maloletých sa nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody do roku 2027, resp. 2023 je výchova maloletých vážne ohrozená a ich rodičom bráni vo výkone osobnej starostlivosti vážna prekážka - výkon trestu odňatia slobody.

12. Súd zároveň v súlade s ustanovením § 81 Zákona o rodine, z dôvodu nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými zároveň upravil aj vyživovaciu povinnosť rodičov k nim a určil, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého sú maloletí umiestnení. Vzhľadom na to, že obaja rodičia sa nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody, kde sú ich zárobkové možnosti značne obmedzené, určil súd rozsah ich vyživovacej povinnosti pre každého na jednotlivých maloletých v minimálnom zákonom rozsahu v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) Zákona č. 601/2003 Z. z. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa maloletí fakticky nachádzajú v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce na základe vydaného neodkladného opatrenia, pričom opatrovník maloletých uviedol, že tu boli umiestnené od 12. 12. 2018. Už od tohto dňa fakticky zabezpečovalo osobnú starostlivosť o maloletých uvedené zariadenie, a preto mali rodičia maloletých prispievať na ich výživu na účet tohto zariadenia už k tomuto dňu. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti stanoviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného opatrenia (dnes neodkladné opatrenie) nariadeného súdom.

13. Od 12. 12. 2018 ku dňu vydania tohto rozsudku (29. 07. 2019) vzniklo na maloletých obom rodičom ročné výživné, a to na každého maloletého po 215,39 Eur. Od decembra 2018 do júna 2019 predstavovalo 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa v súlade s ustanovením § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. sumu 28,08 Eur. Alikvotná časť za mesiac december od 12. do 31. predstavuje sumu 18,12 Eur a výživné za mesiace január až jún 2019 6-krát po 28,08 Eur. Od mesiaca júl 2019, za ktorý je už výživné na maloletých splatné, predstavuje 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa sumu 28,79 Eur. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by rodičia maloletých poskytli za toto obdobie aspoň časť výživného, pričom túto skutočnosť potvrdil aj opatrovník maloletých na pojednávaní, a preto súd rozhodol, že sú povinní zaplatiť celú sumu ročného výživného. Vzhľadom na výšku tejto sumy ju súd povolil obom rodičom splácať na každého maloletého v mesačných splátkach po 10 Eur. Súd zároveň rozhodol, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý dlh na ročnom výživnom.

14. Súd v súlade s ustanovením § 363 CMP zrušil nariadené neodkladné opatrenie o zverení maloletých do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozhodnutia, nakoľko zverením maloletých do ústavnej starostlivosti sa osobná starostlivosť o nich upraví vo veci samej, a teda odpadnú dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie ako dočasná forma starostlivosti o maloletých nariadené.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.